

Opmerkingen op tussentijdse rapporten Vervolgstudie Seine-Schelde (deel 3)

Ecohydrologische studie (Ecorem)
Landschapsstudie (JNC)
Oktober 2006

Nummer : IN.A.2006-189
Datum : 12 – december – 2006
Auteurs: An Verboven
Vragen naar : An Verboven
Geadresseerde : Griet Heuvelmans
Studiebureau Ecorem
Aantal bladzijden : 5

Betreft: Opmerkingen op de tussentijdse rapporten van Ecohydrologische studie en Landschapsstudie, opgesteld door Ecorem - JNC in opdracht van W&Z

Opmerkingen op tussentijds verslag ecohydrologische studie Ecorem oktober 2006

(Aanvullend op de reeds genoteerde opmerkingen op het verslag van 23/10)

4.1 Methode

4.1.1

P 15: par. 2: Bij overstroming vanuit de Leie is het wel belangrijk dat het water niet direct terug afgevoerd wordt; hierbij dient in de inrichtingsmaatregelen rekening te worden gehouden

P 15 onderaan: Heraankoppeling meander kan interessant zijn wanneer dit geen aanleiding zou geven tot verdroging (ipv vernatting) van het valleigebied

P16 par 2: als meander en Leie op zelfde peil: enkel kunstwerk nodig ipv tegengaan calamiteiten (occasionele verontreiniging)

Algemeen: overal dienen maatregelen te worden aangegeven die de grondwaterstand in het valleigebied (en dan vnl die in het voorjaar) kunnen verhogen

4.2 Laag-Vlaanderen

4.2.1

P19: par 1: Het hydrologisch effect van de ophogingen is relatief gering; naar vegetaties toe zal dit wel degelijk een verschil uitmaken

4.2.2

P20: nieuw dijktraject is niet nodig vermits zich in het overstroombaar valleigebied geen bebouwing bevindt (de valleirand op zich ligt hoog genoeg); de huidige hoge dijk dient te worden afgegraven tot een lagere overstroombare zomerdijk die het water tijdelijk kan ophouden

4.2.3

Par 2: Vermits de dijken niet landinwaarts dienen verplaatst te worden, en het gebied zelf nog hoge potenties heeft voor ontwikkeling van soortenrijke vochtige graslanden, is het niet aangewezen om hier veel te gaan graven om zones open water te creëren. thv kleine vroeger leiebocht, kan een brede plasberm worden gecreëerd, en de dijk errond verlegd.

Par 3: De lage percelen waarop nu akkerland ligt (of een appelboomgaard) komen ook in aanmerking voor vernatting en ontwikkeling van waardevolle graslanden: als je een hydrologisch beheer wilt voeren in dit valleigebied gericht op vernatting kun je die percelen er trouwens niet zomaar uitknippen; er dient trouwens gestreefd te worden naar zoveel mogelijk aaneengesloten natuur in de vallei. Deze opmerking geldt trouwens ook voor alle overige gebieden.

4.3 Posthoornhoek

4.3.2

P 25 De dijken dienen te worden verlaagd tot soort 'oeverwal, zomerdijk' ipv verwijderd, in functie van ophouden van overstromingswater. Er kan ook geopteerd worden om enkel lokaal de dijk te verlagen (waar zich de laagste achterliggende zones bevinden).

4.3.3

P 25 In aansluiting tot creëren van moerassige delen binnen de meander door uitgraving, kunnen ook ten westen van de meander moerassige zones en poelen worden uitgegraven (op percelen aangekocht door ANB). Vermits jaarlijkse overstromingen hier zeer beperkt zijn, is het in dit gebied zeker een optie om zelf lagere natte zones te creëren (NTMB), waardoor een opwaardering zou kunnen gebeuren van het (nu zeer soortenarme) valleigebied.

P26 verwijderen oud dijktracé: niet de volledige dijk (behoud lage zomerdijk); dus het volume af te graven grond zal hier verkleinen

4.4 Marke

4.4.2

P28-29- 30: vermits hier van nature al overstromingen plaats vinden over de zeer lage dijk (eerder een oeverwal); moet de dijk hier niet verplaatst noch afgegraven worden. Wel kan bekeken worden om een wandelpad te leggen op de valleirand, maar hier is geen dijk voor nodig.

4.5 Ooigem

P 35: Op delen rond de Paddebeek is misschien zelfs potentie (bij voldoende hoge grondwaterstand) tot ontwikkeling van dottergrasland

Tijdstip van vismigratie: in functie van paaiplaats voor vis op de Leie, moet er vooral vrije doorgang zijn in het voorjaar. Dit zal niet altijd compatibel zijn met het hydrologisch beheer van het valleigebied ifv vernatting; dus moeten specifiek locaties worden uitgekozen voor vis waar dit wel compatibel is, waar het valleigebied weinig potenties meer in zich draagt voor natte natuurontwikkeling, of dmv verbrede ondiepe oevers langs de Leie. De overige periode van het jaar is het natuurlijk ook belangrijk dat vis zoveel mogelijk toegang heeft tot foerageergebied en rustgebied; of dat de juvenielen kunnen migreren.

4.6. St. Baafs Vijve

4.6.2

P38: een brede oeverzone langs de Leie kan wel (is hier zelfs aan te raden, gezien de brede Leiebermen op deze locatie), maar niet in aansluiting met het valleigebied van de meander. Het is zinniger om de overstroming vanuit de meander te laten gebeuren, vermits er dan ingegrepen kan worden bij eventuele calamiteiten.

4.6.3

P39:

‘De heraankoppeling van de meander is interessant op landschapsecologisch vlak en ook op ruimtelijk visueel vlak’: dit geldt eigenlijk voor elke meander.

Herverbinden kan (bij goede waterkwaliteit) bij deze meander de natuurwaarde vergroten (leefgebied voor vis op de Leie; meer gevarieerde structuur geeft meer gevarieerde aquatische flora en fauna) zonder dat hierbij de potentie voor vernatting van het valleigebied in het gedrang komt.

De limiterende factor voor ontwikkeling van soortenrijke vochtminnende vegetaties is een voldoende hoge grondwaterstand in het voorjaar (maart-april) ipv juli-augustus. (de rest van het jaar mag ze in bepaalde gevallen ook niet te diep wegzakken in de overige periode van het groeiseizoen)

4.7 Oeselgem

4.7.2

P 43, par3: Het gebied overstroomt eerder door de Mandel dan door de Leie (in de actuele situatie overstroomt dit gebied vrij regelmatig). Gezien het zeer hoge peilverschil tussen meander en Leie, zou de meander bij herverbinding met de Leie toch een groot deel van het jaar afgesloten moeten blijven (dus niet herverbinden zoals onderaan p 44 wordt voorgesteld). Het is dan ook zinniger om de meander niet aan te koppelen met de Leie, maar te herverbinden met de Mandel via (al dan niet ondiep) heruitgraven Oude Mandel, en het waterpeil te reguleren in functie van de vernatting van het valleigebied ten westen van de meander. Door het oostelijk gedempte deel open te graven komt hier ruimte voor aquatische natuurontwikkeling in open verbinding met de Leie(dit gedeelte is toch omringd met potentiearme opgehoogde terreinen).

4.8 Heuvelhoek

4.8.1

P48: Depressie in westelijke percelen is in de winter een ondiepe poel.

4.8.2

P48: Geen verbinding leggen vanuit Leieoever naar meersen binnengebied; overstroming laten gebeuren via meander (cfr opmerking St-Baafs-Vijve).

4.9 Grammene

4.9.1

P52 onderaan: er is een vrij goed visbestand op de meander zelf; doordat ze afgekoppeld is van de Leie is haar waarde voor het visbestand op de Leie eerder beperkt.

(Er is overigens niets mis met een afgesneden arm: hier ontwikkelt zich een ander ecotoop dan in een stromende rivier; in een natuurlijk dynamisch rivierecosysteem komt ook geregeld voor dat meanders zich zelf gaan 'afkoppelen' van de rivier, en stilstaand water worden. In bepaalde gevallen langs de Leie valt dan ook te overwegen om niet perse alles te willen herverbinden; de meander van Grammene leent zich echter wel tot een zoveel mogelijk open verbinding).

Opmerkingen op tussentijds verslag landschapsstudie JNC oktober 2006

(Aanvullend op de reeds genoteerde opmerkingen op het verslag van 23/10)

4.3.1

P36: de Brielmeersen zijn een opgehoogd terrein, nu ingericht en bebost als recreatieterrein, zeker niet representatief als meersengebied. Het gebied ligt trouwens stroomafwaarts het studiegebied. Wel representatief zijn de (niet opgehoogde) meersengebieden in het binnengebied van de meanders tussen Zulte en Machelen.

4.3.3

P 38: Autochtone groenelementen: De op kaart afgebakende gebieden met indicatie van autochtone groenelementen geeft een verkeerd beeld: vaak gaat het om één of twee autochtone bomen die in het hele gebied werden gevonden, terwijl het idee wordt gegeven dat het hele gebied vol autochtone bomen staat. Misschien moet een aangepaste legende dit verduidelijken.